

ZAKON

O FINANSIRANJU POLITIČKIH AKTIVNOSTI

("Sl. glasnik RS", br. 14/2022 i 63/2026)

I UVODNE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuju se izvori i način finansiranja, evidencija i kontrola finansiranja političkih aktivnosti političkih stranaka, koalicija i grupa građana (u daljem tekstu: politički subjekti).

Značenje pojmova

Član 2

Pojedini pojmovi, u smislu ovog zakona, imaju sledeće značenje:

- "politička aktivnost" je redovan rad i izborna kampanja političkog subjekta kao podnosioca proglašene izborne liste i predlagača kandidata za predsednika Republike, narodne poslanike, poslanike i odbornike;
- "politička stranka" je organizacija građana upisana u Registar političkih stranaka kod nadležnog organa u skladu sa zakonom;
- "koalicija" je oblik udruživanja političkih subjekata radi zajedničkog učešća na izborima, koji svoje međusobne odnose uređuju, u skladu sa propisima iz oblasti izbornog zakonodavstva;
- "grupa građana" je oblik udruživanja birača radi zajedničkog učešća na izborima, koji svoje međusobne odnose, uključujući i određivanje odgovornog lica, uređuju, u skladu sa propisima iz oblasti izbornog zakonodavstva;
- "izborna kampanja" predstavlja skup aktivnosti političkih subjekata koje počinju od dana raspisivanja izbora i okončavaju se danom donošenja ukupnog izveštaja o rezultatima izbora, u svrhu javnog predstavljanja učesnika u izborima i njihovih izbornih programa i pozivanja birača da za njih glasaju, odnosno da ne glasaju za druge učesnike na izborima i koje obuhvataju: rad sa biračima i članstvom; organizovanje i održavanje skupova; promociju, izradu i podelu reklamnog materijala, brošura, lifleta i publikacija; političko oglašavanje; istraživanje javnog mnjenja, medijske, marketinške, PR i konsultantske usluge; sprovođenje obuka za stranačke aktivnosti, kao i druge slične aktivnosti; ostale aktivnosti čiji su troškovi nedvosmisleno povezani sa izbornom kampanjom;
- "redovan rad" je politička aktivnost političkog subjekta koji se ne odnosi na izbornu kampanju;

- "izborno jemstvo" je garancija političkog subjekta koji učestvuje na izborima da će vratiti iznos sredstava dobijenih iz javnih izvora za finansiranje izborne kampanje ukoliko ne osvoji 1% važećih glasova, odnosno u slučaju političkog subjekta koji predstavlja i zastupa interese nacionalnih manjina ukoliko ne osvoji 0,2% važećih glasova;

- "vrednost davanja" je ukupna vrednost svih davanja (članarina, prilog) koja jedno fizičko ili pravno lice daje političkom subjektu na godišnjem nivou;

- "prosečna mesečna zarada" je prosečna mesečna zarada u Republici Srbiji, bez poreza i doprinosa, prema podacima organa nadležnog za poslove statistike za prethodnu godinu.

II IZVORI I NAČIN FINANSIRANJA

Izvori finansiranja političkih subjekata

Član 3

Politički subjekti finansiraju se iz javnih i privatnih izvora.

Politički subjekti se mogu zaduživati isključivo kod banaka i drugih finansijskih organizacija u Republici Srbiji, koje su pod nadzorom Narodne banke Srbije (u daljem tekstu: krediti i zajmovi).

Maksimalna visina kredita i zajma do koje se politički subjekti zadužuju kod banaka i drugih finansijskih organizacija na godišnjem nivou može iznositi do 25% sredstava koja se obezbeđuju iz budžeta Republike Srbije za finansiranje redovnog rada ili pokriće troškova izborne kampanje političkih subjekata u godini u kojoj je zaključen ugovor o kreditu ili zajmu.

Rok otplate kredita i zajma iz stava 3. ovog člana za finansiranje redovnog rada je najduže do dve godine od dana zaključenja ugovora o kreditu ili zajmu, dok je rok otplate kredita i zajma za pokriće troškova izborne kampanje do dana isteka roka za podnošenje konačnog izveštaja o troškovima izborne kampanje.

Sredstva iz izvora iz st. 1. i 2. ovog člana politički subjekti koriste za finansiranje troškova redovnog rada i troškove izborne kampanje.

Sredstva iz kredita i zajmova koja je politički subjekat pribavio za finansiranje redovnog rada ne mogu se koristiti za finansiranje izborne kampanje.

Javni izvori

Član 4

Javne izvore finansiranja političke aktivnosti čine novčana sredstva i usluge i dobra koje daju Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave, njihovi organi, kao i organizacije čiji su oni osnivači.

Novčana sredstva iz javnih izvora

Član 5

Novčana sredstva iz javnih izvora su sredstva budžeta Republike Srbije, budžeta autonomne pokrajine i budžeta jedinice lokalne samouprave, namenjena za finansiranje političke aktivnosti.

Usluge i dobra iz javnih izvora

Član 6

Usluge i dobra iz javnih izvora su usluge i dobra koja organi Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, kao i druge organizacije čiji su oni osnivači, pružaju odnosno daju na korišćenje političkim subjektima.

Ako se usluge i dobra iz stava 1. ovog člana daju i pružaju uz naknadu, obavezno se daju i pružaju pod jednakim tržišnim uslovima svim političkim subjektima, a ako se daju i pružaju bez naknade moraju biti dostupni svim političkim subjektima pod jednakim uslovima.

Organi i organizacije iz stava 1. ovog člana posebnim aktom, koji objavljuju na svom veb-sajtu, određuju usluge i dobra iz stava 1. ovog člana i bliže uređuju njihovo pružanje odnosno davanje na korišćenje političkim subjektima.

Organi i organizacije iz stava 1. ovog člana dužni su da političkom subjektu odgovore na zahtev za korišćenje usluge ili dobra u roku od pet dana od dana prijema zahteva, a tokom izborne kampanje u roku od dva radna dana od prijema zahteva, i da u slučaju nemogućnosti pružanja usluge ili davanja dobra dostave dokaze o tome političkom subjektu.

Organi i organizacije iz stava 1. ovog člana dužni su da odluku po zahtevu političkog subjekta za korišćenje usluga ili dobara objave na svom veb-sajtu u roku od jednog dana od dana donošenja odluke.

Privatni izvori

Član 7

Privatne izvore finansiranja političke aktivnosti čine članarina, prilog, nasledstvo, legat i prihod od imovine.

Članarina

Član 8

Članarina je novčani iznos koji član političke stranke redovno plaća na način i pod uslovima utvrđenim statutom ili drugim opštim aktom političke stranke tako da maksimalni iznos članarine ne prelazi iznos od 3.000 dinara na godišnjem nivou.

Član političke stranke dužan je da uplatu članarine vrši isključivo sa svog tekućeg računa.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, članarina čiji iznos ne prelazi 1.000 dinara na godišnjem nivou može se platiti u gotovini ili putem uplatnice. Ako se članarina plaća u gotovini, odgovorno lice političke stranke dužno je da izda priznanicu o primljenoj članarini. Priznanicu potpisuje član političke stranke koji je članarinu uplatio i odgovorno lice političke stranke.

Odgovorno lice političke stranke je dužno da iznos članarine koji je plaćen u gotovini uplati na tekući račun političke stranke u roku od sedam dana od dana izdavanja priznanice.

Prilog

Član 9

Prilog je novčani iznos, osim članarine, koji fizičko ili pravno lice dobrovoljno daje političkom subjektu, poklon, kao i usluge pružene bez naknade ili pod uslovima koji odstupaju od tržišnih.

Prilog su i krediti, zajmovi i druge usluge banaka i drugih finansijskih organizacija u Republici Srbiji dati pod uslovima koji odstupaju od tržišnih, kao i otpis dugova.

Davalac priloga, koji obavlja privrednu delatnost, dužan je da prilikom davanja priloga, a najkasnije narednog dana od dana davanja priloga, dostavi političkom subjektu svoju izjavu ili potvrdu nadležnog organa da je izmirio sve obaveze po osnovu javnih prihoda, kao i izjavu da ne vrši niti da je u poslednje dve godine vršio delatnost od opšteg interesa po osnovu ugovora. Pravno lice - davalac priloga dužno je da dostavi i podatke o svojoj vlasničkoj strukturi. Davalac priloga dužan je da, najkasnije u roku od tri dana od dana davanja priloga, dostavi političkom subjektu svoju izjavu da nije prekoračio maksimalnu vrednost davanja iz člana 10. st.1-3. ovog zakona. Davalac priloga iz člana 10. stav 4. ovog zakona je dužan da političkom subjektu pre davanja priloga dostavi izjavu da privredno društvo čiji je vlasnik, suvlasnik ili u kojem ima udeo/akcije nije dalo prilog političkim subjektima u toj godini.

Pravno i fizičko lice dužno je da uplatu novčanog iznosa iz stava 1. ovog člana vrši isključivo sa svog tekućeg računa.

Politički subjekat je dužan da primi uplatu novčanog iznosa iz stava 1. ovog člana isključivo sa tekućeg računa davaoca.

Politički subjekat je dužan da evidentira prilog iz stava 1. ovog člana.

Zabranjeno je vršenje bilo kakvog pritiska, pretnje, diskriminacije ili bilo koji drugi oblik neposrednog ili posrednog stavljanja u nepovoljniji položaj fizičkog ili pravnog lica koje daje prilog političkom subjektu.

Državni organi dužni su da spreče i kazne svako nasilje, kršenje prava ili pretnju fizičkom ili pravnom licu zbog činjenice da je dalo prilog političkom subjektu.

Maksimalna vrednost davanja

Član 10

Maksimalna vrednost davanja na godišnjem nivou, koje jedno fizičko lice može dati političkim subjektima za redovan rad, iznosi najviše pet prosečnih mesečnih zarada.

Maksimalna vrednost davanja na godišnjem nivou, koje jedno pravno lice može dati političkim subjektima za redovan rad, iznosi najviše deset prosečnih mesečnih zarada.

Ukupna vrednost davanja na godišnjem nivou koje privredno društvo i sa njim povezana lica u smislu zakona kojim se uređuju privredna društva može dati političkom subjektu za finansiranje redovnog rada ne može preći iznos iz stava 2. ovog člana.

Preduzetnik i fizičko lice koje je član u privrednom društvu, koje je u toku kalendarske godine dalo prilog političkim subjektima, ne može u istoj godini biti davalac priloga političkim subjektima.

Davanje čija je vrednost na godišnjem nivou veća od jedne prosečne mesečne zarade javno se objavljuje.

Politički subjekat je dužan da davanje iz stava 5. ovog člana objavi na svom veb-sajtu u roku od osam dana od dana kada je vrednost davanja premašila iznos jedne prosečne mesečne zarade.

Sticanje i prihod od imovine političke stranke

Član 11

Imovinu političke stranke čine nepokretnosti i pokretne stvari.

Imovina iz stava 1. ovog člana služi samo za političku aktivnost i druge dozvoljene aktivnosti političke stranke, u skladu sa zakonom.

Politička stranka stiče imovinu kupoprodajom, nasleđivanjem i legatom.

Politička stranka, koja stekne nepokretnu imovinu sredstvima iz javnih izvora, tu imovinu može koristiti isključivo za sprovođenje svojih političkih aktivnosti.

Nepokretnost iz stava 4. ovog člana politički subjekt ne može otuđiti bez naknade ili po ceni koja je niža od tržišne, prema proceni nadležnog poreskog organa.

Prihod od imovine čine prihodi koje politička stranka ostvaruje od prodaje pokretne i nepokretne imovine, davanja u zakup nepokretne imovine u vlasništvu političke stranke i kamate na uloge datih kod banaka i drugih finansijskih organizacija u Republici Srbiji.

Zabrana finansiranja

Član 12

Zabranjeno je finansiranje političkog subjekta od: stranih država; stranih fizičkih i pravnih lica, osim međunarodnih političkih udruženja; anonimnih darodavaca; javnih ustanova, javnih preduzeća, privrednih društava i preduzetnika koji obavljaju usluge od opšteg interesa; ustanova i preduzeća sa učešćem državnog kapitala; drugih organizacija koje vrše javna ovlašćenja i pojedinaca kojima je po zakonu zabranjeno da budu članovi političkih stranaka; sindikata; udruženja i drugih nedobitnih organizacija; crkava i verskih zajednica; priređivača igara na sreću; uvoznika, izvoznika i proizvođača akciznih proizvoda; pravnih lica i preduzetnika koji imaju dospele, a neizmirene obaveze po osnovu javnih prihoda, osim ukoliko ovim zakonom nije drugačije određeno.

Prilog koji međunarodna politička udruženja daju političkom subjektu ne može biti u novcu.

Zabranjeno je finansiranje političkog subjekta od strane pravnog ili fizičkog lica koje vrši delatnosti od opšteg interesa po osnovu ugovora sa organima Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, kao i javnim službama čiji su oni osnivači, za vreme dok postoji takav ugovorni odnos i dve godine nakon prestanka ugovornog odnosa.

Zabranjeno je da politička stranka stiče udeo ili akcije u pravnom licu.

Zabranjeno je finansiranje političkog subjekta od strane zadužbine ili fondacije.

Nedozvoljeno prikupljanje sredstava

Član 13

Zabranjeno je vršenje bilo kog oblika pritiska na pravna i fizička lica prilikom prikupljanja sredstava za političkog subjekta.

Zabranjeno je davanje obećanja ili stavljanje u izgled bilo kakve privilegije ili lične koristi davaocu priloga političkom subjektu.

Zabranjeno je davanje priloga političkom subjektu preko trećeg lica.

Zabranjeno je prikrivanje identiteta davaoca priloga ili iznosa priloga.

Zabrana sticanja prihoda od komercijalne delatnosti

Član 14

Politički subjekat ne može sticati prihod od promotivne, odnosno komercijalne delatnosti.

Obaveza uplate nezakonito stečenih sredstava

Član 15

Novčana sredstva stečena suprotno članu 12. ovog zakona politički subjekat dužan je da vrati subjektu od koga je primio, u roku od 15 dana od dana prijema sredstava. U slučaju da je uplatilac sredstava prestao da postoji, politički subjekat je dužan da uplaćeni iznos prenese na račun budžeta Republike Srbije u roku od 15 dana od dana prijema sredstava.

Politička stranka je dužna da članarinu koja je primljena suprotno članu 8. st. 1. i 3. ovog zakona uplati na račun budžeta Republike Srbije u roku od 15 dana od dana prijema članarine.

Prilog za koji nije dostavljena dokumentacija propisana članom 9. stav 3. ovog zakona, novčani prilog primljen suprotno članu 9. stav 5. ovog zakona, kao i davanja preko iznosa propisanog u članu 10. ovog zakona politički subjekat je dužan da vrati davaocu u roku od 15 dana od dana prijema priloga.

Ako se sredstva iz stava 3. ovog člana ne mogu uplatiti na račun davaoca priloga, sredstva se uplaćuju na račun budžeta Republike Srbije.

III FINANSIRANJE REDOVNOG RADA POLITIČKIH SUBJEKATA

Sredstva iz javnih izvora

Član 16

Sredstva iz javnih izvora koja se obezbeđuju za finansiranje redovnog rada političkih subjekata čiji su kandidati izabrani za narodne poslanike, poslanike, odnosno odbornike određuje se na nivou od 0,105% poreskih prihoda budžeta Republike Srbije, poreskih prihoda budžeta autonomne pokrajine, odnosno poreskih prihoda budžeta jedinice lokalne samouprave.

Član 16a

Pored sredstava iz člana 16. ovog zakona, u svrhu podsticanja aktivnijeg učešća žena u političkom životu obezbeđuju se dodatna sredstva na nivou od 0,0025% poreskih prihoda budžeta Republike Srbije, poreskih prihoda budžeta autonomne pokrajine, odnosno poreskih prihoda budžeta jedinice lokalne samouprave.

Raspodela sredstava iz javnih izvora

Član 17

Sredstva iz člana 16. ovog zakona raspodeljuju se političkim subjektima koji su osvojili mandate u predstavničkim telima srazmerno broju glasova obračunatih na način propisan u stavu 2. ovog člana.

Broj glasova političkog subjekta koji se uzima kao osnovica za raspodelu sredstava obračunava se tako što se broj glasova do 3% važećih glasova svih birača koji su glasali množi koeficijentom 1,5, a broj glasova preko 3% važećih glasova svih birača koji su glasali množi koeficijentom 1.

Sredstva iz člana 16. ovog zakona koja dobije politički subjekat koji je na izborima nastupao kao koalicija dele se prema koalicionom sporazumu.

Sredstva iz člana 16a ovog zakona raspodeljuju se političkim strankama i grupama građana koje su osvojile mandate u predstavničkim telima pod uslovom da je više od 40% osvojenih mandata pripalo kandidatima ženskog pola na izbornoj listi.

U slučaju koalicija koje su osvojile mandate u predstavničkim telima, pravo na učešće u raspodeli sredstava iz člana 16a ovog zakona imaju one političke stranke koje ispunjavaju uslov iz stava 4. ovog člana.

Sredstva iz člana 16a ovog zakona raspodeljuju se političkoj stranci odnosno grupi građana srazmerno broju kandidata ženskog pola kojima su pripali mandati koji prelaze broj od 40% osvojenih mandata u odnosu na ukupan broj kandidata ženskog pola sa svih izbornih lista kojima su pripali mandati koji prelaze broj od 40% osvojenih mandata.

Ministarstvo nadležno za poslove finansija, odnosno nadležni organ uprave autonomne pokrajine, odnosno organ jedinice lokalne samouprave, srazmerni deo sredstava iz st. 1, 4. i 5. ovog člana prenosi političkim subjektima svakog meseca, do desetog dana u mesecu za prethodni mesec.

Račun za finansiranje redovnog rada

Član 18

Politička stranka može da ima više računa isključivo sa istim poreskim identifikacionim brojem, kao i devizni račun, preko kojih vrši sav promet sredstava namenjenih za finansiranje redovnog rada.

Računi preko kojih koalicija, odnosno grupa građana vrši sav promet sredstava namenjenih za finansiranje redovnog rada određuje se sporazumom o obrazovanju tih političkih subjekata.

Korišćenje sredstava za finansiranje redovnog rada

Član 19

Sredstva za finansiranje redovnog rada političkih subjekata koriste se za funkcionisanje i propagiranje ideje političkog subjekta i podrazumevaju: rad sa biračima i članstvom, troškove prevoza i održavanja skupova, troškove promocije, reklamnog materijala i publikacija, troškove istraživanja javnog mnjenja, obuke, međunarodnu saradnju, troškove zarada i naknada zaposlenih, komunalne troškove, kao i troškove za druge slične aktivnosti.

Sredstva za finansiranje redovnog rada političkih subjekata koriste se i za finansiranje troškova izborne kampanje, u skladu sa ovim zakonom.

Sredstva dobijena iz javnih izvora u iznosu od najmanje 5% ukupnih sredstava dobijenih za redovan rad na godišnjem nivou, politički subjekat je dužan da koristi za stručno usavršavanje i osposobljavanje, međunarodnu saradnju i rad sa članstvom.

IV FINANSIRANJE TROŠKOVA IZBORNE KAMPANJE

Sredstva iz javnih izvora

Član 20

Sredstva iz javnih izvora za pokriće troškova izborne kampanje obezbeđuju se u godini u kojoj se održavaju redovni izbori, u iznosu od 0,07% poreskih prihoda budžeta Republike Srbije, poreskih prihoda budžeta autonomne pokrajine, odnosno poreskih prihoda budžeta jedinice lokalne samouprave, za godinu za koju se budžet donosi.

U slučaju održavanja vanrednih izbora, nadležni organi su dužni da obezbede sredstva predviđena u stavu 1. ovog člana.

U slučaju privremenog finansiranja, nadležni organi su dužni da obezbede sredstva iz javnih izvora za pokriće troškova izborne kampanje u iznosu od 0,07% poreskih prihoda budžeta

Republike Srbije, poreskih prihoda budžeta autonomne pokrajine, odnosno poreskih prihoda budžeta jedinice lokalne samouprave, iz prethodne fiskalne godine za koju je budžet donet.

Raspodela sredstava iz javnih izvora

Član 21

Sredstva iz člana 20. ovog zakona u visini od 40% raspoređuju se u jednakim iznosima podnosiocima proglašanih izbornih lista koji su prilikom podnošenja izborne liste dali izjavu da će koristiti sredstva iz javnih izvora za pokriće troškova izborne kampanje. Ova sredstva uplaćuju se u roku od pet dana od dana donošenja odluke kojom se utvrđuje zbirna izborna lista, onom političkom subjektu koji je položio izbornu jemstvo u roku propisanom članom 25. stav 3. ovog zakona, odnosno grupi građana, kao i političkoj stranci i koaliciji koje nemaju obavezu polaganja izbornog jemstva u skladu sa članom 25. stav 5. ovog zakona.

Preostali deo sredstava iz člana 20. ovog zakona (60%) dodeljuje se podnosiocima izbornih lista koje su osvojile mandate, srazmerno broju osvojenih mandata i koji su Agenciji podneli preliminarni izveštaj o troškovima izborne kampanje, u roku od pet dana od dana donošenja ukupnog izveštaja o rezultatima izbora, bez obzira da li su koristili sredstva iz javnih izvora za pokriće troškova izborne kampanje.

U slučaju održavanja izbora po većinskom izbornom sistemu, sredstva iz člana 20. ovog zakona u visini od 40% raspoređuju se u jednakim iznosima predlagateljima kandidata koji su prilikom podnošenja kandidature dali izjavu da će koristiti sredstva iz javnih izvora za pokriće troškova izborne kampanje. Ova sredstva uplaćuju se predlagateljima kandidata u roku od pet dana od dana donošenja odluke kojom se utvrđuje lista kandidata, ukoliko su položili izbornu jemstvo u roku propisanom članom 25. stav 3. ovog zakona.

U slučaju održavanja izbora iz stava 3. ovog člana preostali deo sredstava iz člana 20. ovog zakona (60%) dodeljuje se predlagачu kandidata koji je osvojio mandat, u roku od pet dana od dana donošenja ukupnog izveštaja o rezultatima izbora, bez obzira da li je koristio sredstva iz javnih izvora za pokriće troškova izborne kampanje.

Ako se izbori iz stava 3. ovog člana održavaju u dva izborna kruga, preostali deo sredstava iz člana 20. ovog zakona (60%) raspoređuje se predlagateljima kandidata koji učestvuju u drugom izbornom krugu, srazmerno broju glasova koje su osvojili u drugom izbornom krugu, u roku od pet dana od dana donošenja ukupnog izveštaja o rezultatima izbora u drugom izbornom krugu, bez obzira da li su koristili sredstva iz javnih izvora za pokriće troškova izborne kampanje.

Ako podnosioci izbornih lista, koji nisu izuzeti od obaveze polaganja izbornog jemstva u skladu sa članom 25. stav 5. ovog zakona, odnosno predlagачi kandidata koji su dali izjavu da će koristiti sredstva iz javnih izvora za pokriće troškova izborne kampanje ne polože izbornu jemstvo u roku propisanom članom 25. stav 3. ovog zakona, deo sredstava raspoređen tim podnosiocima izbornih lista, odnosno predlagateljima kandidata prenosi se u preostali deo sredstava iz st. 2. i 4. ovog člana i dodeljuje im se u skladu sa članom 25. stav 4. ovog zakona.

Sredstva za izbornu kampanju iz javnih izvora raspodeljuje ministarstvo nadležno za poslove finansija, odnosno nadležni organ autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave.

Agencija obaveštava organe iz stava 7. ovog člana o političkim subjektima koji nisu podneli preliminarni izveštaj o troškovima izborne kampanje, u roku od pet dana od dana isteka roka za podnošenje preliminarnih izveštaja o troškovima izborne kampanje.

Finansiranje izborne kampanje iz privatnih izvora, kredita i zajmova

Član 22

Za finansiranje troškova izborne kampanje politički subjekat može prikupljati sredstva iz privatnih izvora.

Fizička i pravna lica, u jednoj kalendarskoj godini u kojoj se održavaju izbori mogu, pored davanja za redovan rad, dati i sredstva za troškove izborne kampanje do 50% od maksimalno propisanog iznosa na godišnjem nivou iz člana 10. st. 1-3. ovog zakona, bez obzira na broj izbornih kampanja u kalendarskoj godini.

Politički subjekat je dužan da novčani prilog primljen suprotno stavu 2. ovog člana vrati na račun davaoca priloga u roku od tri dana od dana prijema, a ako to nije moguće, sredstva treba da uplati na račun budžeta Republike Srbije.

Za finansiranje troškova izborne kampanje politički subjekt može koristiti i sredstva iz kredita i zajmova u skladu sa članom 3. st. 2, 3, 4. i 6. ovog zakona.

Troškovi izborne kampanje

Član 23

Troškovi izborne kampanje su troškovi svih aktivnosti koje se smatraju izbornom kampanjom u smislu člana 2. alineja peta ovog zakona.

Za sprovođenje aktivnosti u okviru izborne kampanje, političkim subjektima je zabranjeno da koriste sredstva budžeta Republike Srbije, budžeta autonomne pokrajine i budžeta jedinice lokalne samouprave, kojima kandidati na izborima i izbornim listama, kao javni funkcioneri, državni službenici, službenici u autonomnoj pokrajini i jedinici lokalne samouprave ili neposredno izabrana lica, raspolažu za potrebe obavljanja svojih službenih dužnosti.

Za sprovođenje aktivnosti u okviru izborne kampanje, političkim subjektima je zabranjeno finansiranje aktivnosti humanitarnog karaktera.

Političkim subjektima je zabranjeno da u toku izborne kampanje, izuzev javnih usluga i dobara dodeljenih u skladu sa članom 6. stav 2. ovog zakona, koriste druge javne resurse, uključujući službene prostorije, vozila, veb sajtove i inventar državnih, pokrajinskih i lokalnih organa, javnih ustanova i javnih preduzeća, osim onim javnim funkcionerima koji koriste javne resurse radi zaštite lične bezbednosti, ukoliko je takva upotreba javnih resursa uređena propisima iz te oblasti ili odlukom službi koje se staraju o bezbednosti funkcionera.

Politički subjekat može da koristi za izbornu kampanju prostorije i usluge organa i organizacija iz člana 6. stav 1. ovog zakona ukoliko su te prostorije i usluge dostupne pod jednakim uslovima svim političkim subjektima, na osnovu javno dostupne odluke tih organa i organizacija i pod

uslovom da oni mogu da obezbede korišćenje prostorija i usluga tokom izborne kampanje svakom političkom subjektu koji je za to pravovremeno iskazao interesovanje.

Sredstva prikupljena iz javnih i privatnih izvora, kredita i zajmova, za finansiranje troškova izborne kampanje mogu se koristiti samo za aktivnosti iz stava 1. ovog člana.

U toku izborne kampanje političkim subjektima je zabranjeno da na svojim veb-sajtovima i nalogima na društvenim mrežama preuzima i objavljuje aktivnosti pravnih i fizičkih lica koje oni vrše za promociju, ili protiv političkog subjekta, u vidu davanja poklona, materijalnih i nematerijalnih dobara i pružanja usluga, u smislu člana 23b stav 2. ovog zakona.

Na svako iznajmljivanje termina u medijima primenjuju se propisi i pravila kojima se uređuje postupanje medija u izbornoj kampanji.

Ukoliko politički subjekti vrše podelu reklamnog materijala, brošura, lifleta, publikacija dužni su da ovaj materijal obeleže sa preciznim podacima o nazivu subjekta koji pruža usluge izrade reklamnog materijala, brošura, lifleta, publikacija.

Oglas i svaki drugi vid reklamnog materijala koji se koristi u izbornoj kampanji mora da sadrži identifikaciju političkog subjekta koji učestvuje u izbornoj kampanji.

Promocija političkog subjekta

Član 23a

Preduzetnik i privredno društvo ne mogu, bez zaključenog ugovora o pružanju usluga političkom subjektu, da vrše ili da omoguće promociju političkog subjekta u svojim prostorijama, na skupovima koje organizuju ili sredstvima koje koriste za komunikaciju sa javnošću, klijentima i poslovnim saradnicima.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, promocijom političkog subjekta ne smatraju se aktivnosti koje privredno društvo koje je osnivač medija preduzima u okviru obavljanja poslova javnog informisanja.

Sprovođenje izborne kampanje od strane trećih lica

Član 23b

Izbornu kampanju pod uslovima propisanim ovim zakonom može da sprovodi i fizičko lice, pravno lice, više pravnih ili više fizičkih lica koja nisu povezana sa političkim subjektom (u daljem tekstu: treća lica).

Izborna kampanja koju sprovode treća lica (u daljem tekstu: kampanja trećih lica) podrazumeva plaćenu aktivnost ili nenovčana davanja čija ukupna vrednost prelazi iznos od 25% od jedne prosečne mesečne zarade u Republici Srbiji, koju u toku izborne kampanje sprovodi treće lice koje nije povezano sa političkim subjektom, a koja ima za cilj da pozitivno ili negativno utiče na izbornu kampanju jednog ili više političkih subjekata. Kampanja trećih lica obuhvata aktivnosti kao što su reklamiranje i oglašavanje putem medija i društvenih mreža, reklamiranje preko interneta, podela reklamnog materijala, organizovanje skupova, konferencija, okruglih stolova i

svih drugih aktivnosti koje se sprovode u cilju pozitivne ili negativne promocije jednog ili više političkih subjekata.

Zabranjeno je sprovođenje kampanje trećih lica državnim organima, organima autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, subjektima iz člana 12. stav 1. ovog zakona, povezanim licima sa političkim subjektom (pravno lice koje ima zaključene ugovore sa političkim subjektom koji učestvuje u izbornoj kampanji, članice koalicije koja učestvuje u izbornoj kampanji, odgovorna lica i zastupnici političkih subjekata i dr).

Treće lice koje sprovodi izbornu kampanju može zaključivati ugovore isključivo u svoje ime i za svoj račun.

Za finansiranje izborne kampanje treće lice može koristiti isključivo sopstvena sredstva i sredstva iz kredita i zajmova, i ne može da utroši više od ukupno deset prosečnih mesečnih zarada u Republici Srbiji, bez obzira na broj izbornih kampanja koje sprovodi za sve političke subjekte u kalendarskoj godini.

Treće lice koje sprovodi izbornu kampanju u korist političkog subjekta ne može tom političkom subjektu davati novčane i nenovčane priloge.

Kampanjom trećih lica neće se smatrati javno iznošenje stavova o pitanjima od javnog interesa od strane udruženja, verskih organizacija, medija ili pojedinaca. Pitanjima od javnog interesa u smislu ovog stava smatraju se pitanja koja se odnose na Ljudska prava, zaštitu životne sredine, vladavinu prava, borbu protiv korupcije, socijalna pitanja, obrazovanje, zdravlje, ekonomska i druga pitanja koja su od značaja za građane.

Treće lice koje namerava da sprovodi kampanju u skladu sa st. 1. i 2. ovog člana dužno je da, pre započinjanja aktivnosti, otvori poseban račun, preko kojeg se vrše sva plaćanja troškova izborne kampanje.

Treće lice je dužno da obavesti Agenciju o otvaranju posebnog računa iz stava 8. ovog člana u roku od tri dana od dana otvaranja računa, kao i da u istom roku dostavi podatke o kontakt osobi za treće lice, odnosno licu odgovornom za podnošenje Izveštaja Agenciji.

Poseban račun iz stava 8. ovog člana se otvara za svaku izbornu kampanju posebno i zatvara se do dana podnošenja izveštaja iz stava 11. ovog člana.

Treće lice je dužno da podnese Agenciji izveštaj o prikupljenim i utrošenim sredstvima u toku izborne kampanje u roku od deset dana od dana održavanja izbora.

Izveštaj iz stava 11. ovog člana obuhvata period od dana raspisivanja izbora zaključno sa danom održavanja izbora, podnosi se Agenciji u elektronskoj i pismenoj formi i sadrži tačne i potpune podatke o poreklu, iznosu i strukturi sredstava prikupljenih i utrošenih tokom izborne kampanje.

Sadržinu i način podnošenja izveštaja iz stava 11. ovog člana direktor Agencije bliže uređuje posebnim aktom, koji se javno objavljuje na veb-sajtu Agencije.

Agencija je dužna da izveštaj iz stava 11. ovog člana objavi na svom veb-sajtu narednog radnog dana od dana prijema.

Agencija vodi i u roku od dva dana od dana prijema obaveštenja objavljuje evidenciju, koja obuhvata podatke o trećim licima, o izborima za koje se vrši kampanja trećih lica, podatke o posebnom računu i podatke o političkom subjektu u vezi kojeg se vodi pozitivna ili negativna kampanja trećih lica.

Ukoliko treće lice vrši podelu reklamnog materijala, brošura, lifleta, publikacija i plakata, dužno je da ovaj materijal obeleži preciznim i vidljivim podacima o nazivu i sedištu trećeg lica, oznakom da je reč o kampanji trećeg lica, nazivom i sedištem pružaoca usluge izrade reklamnog materijala, brošura, lifleta, publikacija i plakata, i ako se kampanja sprovodi u korist nekog političkog subjekta ovaj materijal treba da sadrži naziv tog političkog subjekta.

Obaveza iz stava 16. ovog člana odnosi se i na bilborde, banere, led i digitalne ekrane, oglase u štampanim i elektronskim medijima i druge oblike oglašavanja.

Poseban račun za finansiranje izborne kampanje

Član 24

U svrhu prikupljanja sredstava za finansiranje izborne kampanje, politički subjekat otvara poseban račun, koji se ne može koristiti u druge svrhe.

Politički subjekat, koji ne poseduje račun iz stava 1. ovog člana, dužan je da ga otvori nakon raspisivanja izbora, a pre proglašenja izborne liste.

Sva sredstva namenjena za finansiranje izborne kampanje uplaćuju se na račun iz stava 1. ovog člana i sva plaćanja troškova izborne kampanje vrše se sa tog računa.

Sredstva prikupljena za redovan rad, politički subjekat može koristiti za troškove izborne kampanje, pod uslovom da ih uplati na račun iz stava 1. ovog člana.

Otvaranje računa iz st. 1. i 2. ovog člana za koaliciju, odnosno grupu građana uređuje se sporazumom o obrazovanju tih političkih subjekata.

Ograničenje troškova izborne kampanje

Član 24a

Za sprovođenje aktivnosti u okviru izborne kampanje, politički subjekat može koristiti sredstva prikupljena iz javnih i privatnih izvora u ukupnom iznosu do:

- 1) 6.000.000 evra, na izborima za predsednika Republike i narodne poslanike;
- 2) 1.500.000 evra, na izborima za poslanike skupštine autonomne pokrajine;
- 3) 1.000.000 evra, na izborima za odbornike skupštine grada;

4) 400.000 evra, na izborima za odbornike skupštine opštine odnosno skupštine gradske opštine.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ako se izbori za predsednika Republike održavaju u dva izborna kruga, ukupan iznos sredstava prikupljenih iz javnih i privatnih izvora koji predlažu kandidata za predsednika Republike koji učestvuju na ponovnom glasanju mogu koristiti za sprovođenje aktivnosti u okviru celokupne izborne kampanje je 7.000.000 evra.

Iznosi iz st. 1. i 2. ovog člana utvrđuju se prema zvaničnom srednjem kursu Narodne banke Srbije na dan kada je odluka o raspisivanju izbora stupila na snagu.

Izorno jemstvo

Član 25

Politički subjekat koji je dao izjavu da namerava da koristi sredstva iz javnih izvora za pokriće troškova izborne kampanje dužan je da položi izorno jemstvo u visini sredstava iz člana 21. st. 1. i 3. ovog zakona, raspoređenih tom političkom subjektu.

Izorno jemstvo iz stava 1. ovog člana sastoji se u polaganju gotovog novca, bankarske garancije, državnih hartija od vrednosti ili u stavljanju hipoteke za iznos jemstva na nepokretnoj imovini lica koje daje jemstvo.

Sredstva izbornog jemstva iz stava 2. ovog člana dostavljaju se ili polažu kod ministarstva nadležnog za poslove finansija, odnosno nadležnog organa uprave autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, u roku od tri dana od dana proglašenja svih izbornih lista, odnosno utvrđivanja konačne liste kandidata.

Politički subjekat koji je dao izjavu da namerava da koristi sredstva iz javnih izvora za pokriće troškova izborne kampanje a ne položi izorno jemstvo, u roku od tri dana od dana proglašenja svih izbornih lista, odnosno utvrđivanja konačne liste kandidata, ima pravo na sredstva iz javnih izvora za pokriće troškova izborne kampanje, u istom iznosu koji je dodeljen političkom subjektu koji je položio izorno jemstvo, ukoliko na izborima osvoji najmanje 1% važećih glasova odnosno najmanje 0,2% važećih glasova ako politički subjekat predstavlja i zastupa interese nacionalne manjine, u roku od pet dana od dana donošenja ukupnog izveštaja o rezultatima izbora.

Izuzetno od odredaba st. 1-4. ovog člana, obavezu polaganja izbornog jemstva nemaju grupe građana, političke stranke koje nisu osvojile mandate u prethodnom sazivu predstavničkog tela, kao i koalicije čije sve članice nisu osvojile mandate u prethodnom sazivu predstavničkog tela.

Povraćaj sredstava

Član 26

Izorno jemstvo se vraća političkom subjektu ukoliko na izborima osvoji najmanje 1% važećih glasova, odnosno najmanje 0,2% važećih glasova ako politički subjekat predstavlja i zastupa interese nacionalne manjine, u roku od 30 dana od dana donošenja ukupnog izveštaja o rezultatima izbora.

Politički subjekat koji ne osvoji broj glasova iz stava 1. ovog člana, dužan je da vrati dobijena sredstva za koja je položio izbornu jemstvo, u roku od 30 dana od dana donošenja ukupnog izveštaja o rezultatima izbora.

Ako politički subjekat ne vrati dobijena sredstva za koja je položio izbornu jemstvo u roku iz stava 2. ovog člana, Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave izvršiće povraćaj ovih sredstava iz sredstava izbornog jemstva.

Političke stranke, koalicije i grupe građana izuzete od obaveze polaganja izbornog jemstva iz člana 25. stav 5. ovog zakona, koje ne osvoje broj glasova iz stava 1. ovog člana, dužne su da izvrše povraćaj primljenih sredstava iz javnih izvora u roku od 30 dana od dana donošenja ukupnog izveštaja o rezultatima izbora.

V VOĐENJE EVIDENCIJA I IZVEŠTAVANJE

Obaveza vođenja knjigovodstva i evidencija

Član 27

Politički subjekti koji imaju predstavnike u predstavničkim telima i registrovane političke stranke, dužni su da vode knjigovodstvo o svim prihodima i rashodima.

Knjigovodstvo se vodi po poreklu, visini i strukturi prihoda i rashoda, u skladu sa propisima koji uređuju računovodstvo i reviziju.

Nadležni organi svake godine kontrolišu knjigovodstvene evidencije prihoda i rashoda političkih subjekata iz stava 1. ovog člana.

Politički subjekti koji imaju predstavnike u predstavničkim telima i registrovane političke stranke dužni su da vode posebnu evidenciju o priložima, poklonima i pruženim uslugama bez naknade, odnosno pod uslovima koji odstupaju od tržišnih, kao i evidenciju o imovini.

Sadržinu i način vođenja evidencija iz stava 4. ovog člana bliže uređuje direktor Agencije za sprečavanje korupcije (u daljem tekstu: Agencija).

Godišnji izveštaj o finansiranju političkog subjekta

Član 28

Politički subjekti koji imaju predstavnike u predstavničkim telima i registrovane političke stranke, dužni su da, u elektronskoj i pismenoj formi, podnose Agenciji godišnji izveštaj o finansiranju političkog subjekta, koji sadrži i podatke o priložima i imovini, uz prethodno pribavljeno mišljenje ovlašćenog revizora licenciranog u skladu sa propisima o računovodstvu i reviziji, do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu.

Od obaveze podnošenja mišljenja iz stava 1. ovog člana izuzimaju se registrovane političke stranke i grupe građana koje u godini za koju podnose godišnji izveštaj o finansiranju imaju priliv ili odliv sredstava po računima čiji iznos ne prelazi jednu prosečnu mesečnu zaradu.

Godišnji izveštaj o finansiranju političkog subjekta sadrži tačne i potpune podatke o poreklu, visini i strukturi svih prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora, kredita i zajmova.

Politički subjekti iz stava 1. ovog člana dužni su da u roku od osam dana od dana dostavljanja godišnjeg izveštaja o finansiranju političkog subjekta Agenciji, objave izveštaj na svom veb-sajtu.

Politički subjekat koji nema finansijske mogućnosti i dovoljno administrativnih kapaciteta za objavljivanje godišnjeg izveštaja na svom veb-sajtu, dužan je da, u roku iz stava 4. ovog člana, izveštaj učini javno dostupnim na drugi odgovarajući način (objavljivanjem putem zvaničnih naloga na društvenim mrežama koje koristi politički subjekat ili u zvaničnom glasilu).

Godišnji izveštaj o finansiranju političkog subjekta, u roku od sedam dana od dana prijema urednog i u propisanoj formi podnetog godišnjeg izveštaja o finansiranju političkog subjekta, objavljuje se i na veb-sajtu Agencije, u formatu koji omogućava pretragu, analizu i preuzimanje podataka.

Sadržinu i način podnošenja godišnjeg izveštaja o finansiranju političkog subjekta bliže uređuje direktor Agencije.

Izveštaj o troškovima izborne kampanje

Član 29

Politički subjekat koji učestvuje u izbornoj kampanji dužan je da Agenciji podnese preliminarni izveštaj o troškovima izborne kampanje do pet dana pre dana glasanja u elektronskoj formi, kao i konačni izveštaj o troškovima izborne kampanje, koji se podnosi u roku od 30 dana od dana objavljivanja ukupnog izveštaja o rezultatima izbora, u elektronskoj i pismenoj formi.

Izveštaji iz stava 1. ovog člana, koji sadrže tačne i potpune podatke o poreklu, visini i strukturi prikupljenih i utrošenih sredstava iz javnih i privatnih izvora, kredita i zajmova, podnose se u formi i na način propisan aktom iz stava 6. ovog člana.

Preliminarni izveštaj o troškovima izborne kampanje odnosi se na period od dana raspisivanja izbora do sedam dana pre dana određenog za glasanje.

Konačni izveštaj o troškovima izborne kampanje odnosi se na period od dana raspisivanja izbora do dana objavljivanja ukupnog izveštaja o rezultatima izbora, a obuhvata i preostala sredstva iz javnih izvora iz člana 21. ovog zakona.

Preliminarni izveštaj o troškovima izborne kampanje objavljuje se na veb-sajtu Agencije u roku od dva dana od dana prijema urednog i u propisanoj formi podnetog izveštaja, a konačni izveštaj o troškovima izborne kampanje objavljuju se na veb-sajtu Agencije u roku od pet dana od dana prijema urednog i u propisanoj formi podnetog izveštaja. Preliminarne i konačne izveštaje Agencija objavljuje u formatu koji omogućava pretragu, analizu i preuzimanje podataka.

Sadržinu i način podnošenja izveštaja iz stava 1. ovog člana bliže uređuje direktor Agencije.

Akt iz stava 6. ovog člana direktor Agencije dužan je da donese u roku koji obezbeđuje da taj akt stupi na snagu najkasnije pet dana od dana raspisivanja izbora.

Izmene i dopune akta iz stava 6. ovog člana ne mogu se vršiti tokom trajanja izborne kampanje.

Povraćaj sredstava iz javnih izvora

Član 30

Sva sredstva iz javnih izvora koja nije potrošio u toku izborne kampanje, politički subjekat je dužan da uplati u budžet Republike Srbije, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave, do dana predviđenog zakonom za podnošenje izveštaja.

Sva sredstva iz privatnih izvora koja nije potrošio u toku izborne kampanje politički subjekat je dužan da prenese na račun koji koristi za redovan rad do dana predviđenog zakonom za podnošenje izveštaja.

Odgovorno lice političkog subjekta

Član 31

Statutom političke stranke, odnosno odgovarajućom odlukom političkog subjekta, mora biti određen način obavljanja unutrašnje kontrole finansijskog poslovanja i pravo članova, odnosno birača koji podržavaju izbornu listu, da se upoznaju sa prihodima i rashodima političkog subjekta.

Statutom političke stranke, odnosno odgovarajućom odlukom političke stranke, mora biti predviđeno imenovanje lica odgovornog za finansijsko poslovanje, podnošenje izveštaja, poštovanje obaveza, zabrana i ograničenja propisanih ovim zakonom, za vođenje knjiga i kontakt sa Agencijom (u daljem tekstu: odgovorno lice).

Ukoliko politička stranka nije obavestila Agenciju o imenovanju ili promeni lica iz stava 2. ovog člana, u roku od tri dana od dana imenovanja, odnosno promene, zakonski zastupnik, upisan u registar političkih stranaka koje vodi nadležno ministarstvo za poslove državne uprave, je lice odgovorno za finansijsko poslovanje, podnošenje izveštaja, poštovanje obaveza, zabrana i ograničenja propisanih ovim zakonom, za vođenje knjiga i kontakt sa Agencijom.

Ugovorom o obrazovanju koalicije određuje se politička stranka i odgovorno lice za finansijsko poslovanje, podnošenje izveštaja, poštovanje obaveza, zabrana i ograničenja propisanih ovim zakonom, za vođenje knjiga i kontakt sa Agencijom.

Ugovorom o obrazovanju grupe građana mora biti određeno odgovorno lice za zastupanje grupe građana, odnosno odgovorno lice iz stava 2. ovog člana, i na njega se primenjuju pravila o odgovornosti fizičkog lica u smislu zakona o prekršajima.

Koalicije i grupe građana su dužne da Agenciju obavestavaju o imenovanju ili promeni odgovornog lica, u roku od tri dana od dana njegovog imenovanja, odnosno promene.

Odgovorno lice potpisuje sve finansijske izveštaje političkog subjekta i odgovorno je za vođenje evidencije u vezi sa finansiranjem političkog subjekta.

Na zahtev Agencije odgovorno lice je dužno da dostavi knjigovodstvene podatke iz člana 27. ovog zakona na uvid i u toku finansijske godine.

Politički subjekat čuva izveštaje iz čl. 28. i 29. ovog zakona najmanje šest godina od dana podnošenja Agenciji.

Ovlašćenja Agencije i kontrola finansiranja

Član 32

U obavljanju poslova propisanih ovim zakonom Agencija:

- 1) verifikuje i objavljuje godišnje izveštaje o finansiranju političkih subjekata,
- 2) verifikuje i objavljuje izveštaje o troškovima izborne kampanje iz člana 29. ovog zakona,
- 3) verifikuje i objavljuje izveštaje o troškovima izborne kampanje trećih lica,
- 4) vrši kontrolu podnetih izveštaja političkih subjekata u skladu sa planovima kontrole iz člana 33. ovog zakona,
- 5) vrši kontrolu podnetih izveštaja o troškovima trećih lica,
- 6) u postupku kontrole finansiranja političkih aktivnosti prikuplja podatke od političkih subjekata, trećih lica, davalaca usluga političkim subjektima, državnih organa i lica iz člana 32a ovog zakona,
- 7) vodi postupke za utvrđivanje povrede ovog zakona,
- 8) podnosi zahteve za pokretanje prekršajnog postupka, krivične prijave i izveštaje nadležnom tužilaštvu,
- 9) donosi rešenja u izbornoj kampanji, izriče mere upozorenja iz člana 39. ovog zakona i donosi rešenja iz člana 45. ovog zakona,
- 10) daje mišljenja o primeni ovog zakona,
- 11) organizuje i sprovodi obuke za političke subjekte i treća lica,
- 12) za potrebe kontrole političkih aktivnosti u izbornoj kampanji angažuje posmatrače izbornih kampanja političkih subjekata i trećih lica,
- 13) obavlja druge poslove u skladu sa ovim zakonom.

Član 32a

Agencija ima pravo neposrednog i neometanog pristupa knjigovodstvenoj evidenciji i dokumentaciji i finansijskim izveštajima političkog subjekta, kao i da angažuje odgovarajuće stručnjake i institucije. Agencija ima i pravo na neposredan i neometan pristup knjigovodstvenoj evidenciji i dokumentaciji zadužbine ili fondacije čiji je osnivač politička stranka.

Politički subjekat je dužan da na zahtev Agencije, u roku koji odredi Agencija, koji ne može biti duži od 15 dana, dostavi sva dokumenta i informacije koje su Agenciji potrebne za obavljanje poslova propisanih ovim zakonom.

U toku izborne kampanje, politički subjekat je dužan da na zahtev i u roku koji odredi Agencija, koji ne može biti duži od tri dana, dostavi podatke koji su Agenciji potrebni za obavljanje poslova propisanih ovim zakonom.

Organi Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, banke, kao i pravna i fizička lica koja finansiraju političke subjekte, odnosno koja su u njihovo ime i za njihov račun obavila određenu uslugu, dužni su da, na zahtev Agencije i u roku koji ne može biti duži od 15 dana od dana prijema zahteva, a u toku izborne kampanje ne može biti duži od tri dana, dostave sve podatke koji su Agenciji potrebni za obavljanje poslova propisanih ovim zakonom.

U postupku kontrole finansiranja političkih aktivnosti, Agencija je dužna da od banaka na teritoriji Republike Srbije traži izvode po računima svih registrovanih političkih stranaka i grupa građana koje su učestvovala u izbornoj kampanji, odnosno koje imaju predstavnike u predstavničkim telima, i banke su dužne da u rokovima iz stava 4. ovog člana Agenciji dostave tražene izvode.

U pogledu obaveze dostavljanja podataka iz stava 4. ovog člana i izvoda iz stava 5. ovog člana ne primenjuju se zabrane i ograničenja utvrđena drugim propisima.

Član 33

Kontrolu izveštaja političkih subjekata iz čl. 28. i 29. ovog zakona vrši Agencija prema planu kontrole koji donosi Agencija.

Plan kontrole godišnjih izveštaja o finansiranju političkih subjekata objavljuje se na veb-sajtu Agencije do 15. marta tekuće godine, a plan kontrole izveštaja o troškovima izborne kampanje objavljuje se na veb-sajtu Agencije pet dana od dana raspisivanja izbora.

Plan kontrole može biti izmenjen ili dopunjen i isti se objavljuje na veb-sajtu Agencije u roku od tri dana od dana izmene ili dopuna.

O rezultatima kontrole godišnjeg izveštaja o finansiranju političkog subjekta Agencija sačinjava izveštaj, koji se objavljuje na veb-sajtu Agencije do 1. februara naredne godine.

O rezultatima kontrole konačnih izveštaja o troškovima izborne kampanje, koji sadrži i kontrolu preliminarne izveštaja političkog subjekta, Agencija sačinjava izveštaj, koji se objavljuje na veb-sajtu Agencije najkasnije do 120 dana od dana isteka roka za podnošenje konačnog izveštaja o troškovima izborne kampanje.

Obezbeđivanje sredstava potrebnih za obavljanje poslova kontrole

Član 34

Sredstva za obavljanje poslova kontrole troškova izborne kampanje za izbore za predsednika Republike, izbore za narodne poslanike, poslanike i odbornike, obezbeđuju se Agenciji u budžetu Republike Srbije.

Za namenu iz stava 1. ovog člana, u budžetu Republike Srbije obezbeđuju se sredstva u iznosu ne manjem od 1% ako su u pitanju izbori za predsednika Republike i narodne poslanike, 0,5% ako su u pitanju izbori za poslanike i odbornike u skupštini grada, odnosno 0,25% ako su u pitanju izbori za odbornike u skupštinama opština, od ukupnog iznosa sredstava koji se iz budžeta Republike Srbije izdvaja za izbornu kampanju za izbore za narodne poslanike.

Ako se u jednoj kalendarskoj godini održava više izbora, procenat iz stava 2. ovog člana primenjuje se za svake izbore.

Revizija od strane državne revizorske institucije

Član 35

Program revizije Državne revizorske institucije svake godine obuhvata odgovarajući broj političkih subjekata koji imaju predstavnike u Narodnoj skupštini.

Prilikom određivanja političkih subjekata koji će biti obuhvaćeni programom revizije Državna revizorska institucija će uzeti u obzir visinu sredstva koja politički subjekat dobija iz javnih izvora i učestalost prethodnih revizija.

Agencija nakon obavljene kontrole finansijskih izveštaja političkog subjekta, može uputiti Državnoj revizorskoj instituciji zahtev za obavljanje revizije tih izveštaja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje nadležnost Državne revizorske institucije.

Član 36

Agencija dostavlja Poreskoj upravi izveštaj o svim davaocima finansijskih sredstava, odnosno roba i usluga političkim subjektima, u roku od 15 dana od dana objavljivanja rezultata kontrole godišnjih izveštaja političkih subjekata.

Poreska uprava Godišnjim planom poreske kontrole, koji se donosi u skladu sa zakonom kojim se uređuje poreski postupak i poreska administracija, obavezno obuhvata i davaoce finansijskih sredstava, odnosno roba i usluga političkim subjektima iz izveštaja iz stava 1. ovog člana, čija vrednost na godišnjem nivou iznosi najmanje 50% od maksimalne vrednosti davanja iz člana 10. st. 1-3. ovog zakona. Poreska uprava kontrolu davalaca priloga vrši u roku koji je propisan zakonom kojim se uređuje poreski postupak i poreska administracija.

Agencija obaveštava Poresku upravu ako u postupku kontrole finansiranja političkih subjekata utvrdi činjenice koje ukazuju na nepravilnosti iz nadležnosti Poreske uprave, u roku od 15 dana od kada je prikupila dokaze o nepravilnostima.

Izveštaj iz stava 1. ovog člana Agencija objavljuje na svom veb-sajtu u roku od osam dana od dana dostavljanja izveštaja Poreskoj upravi.

VI POSTUPANJE I ODLUČIVANJE U SLUČAJU POVREDE ZAKONA

Postupak

Član 37

Postupak u kome se odlučuje da li postoji povreda ovog zakona i izriču mere u skladu sa ovim zakonom, pokreće i vodi Agencija po službenoj dužnosti i na osnovu prijave fizičkog ili pravnog lica.

Postupak u kome se odlučuje da li postoji povreda ovog zakona u izbornoj kampanji može se pokrenuti po službenoj dužnosti, po prijavi lica iz stava 1. ovog člana, kao i na osnovu prijave političkog subjekta koji je podnosilac proglašene izborne liste, odnosno predlagač proglašenog kandidata na izborima.

O pokretanju postupka po službenoj dužnosti i po prijavi iz st. 1. i 2. ovog člana Agencija obaveštava političkog subjekta protiv kojeg je postupak pokrenut. O pokretanju postupka iz stava 2. ovog člana Agencija je dužna da političkog subjekta protiv kojeg je postupak pokrenut obavesti u roku od 24 časa od prijema prijave, odnosno od dana kada je saznala ili prikupila činjenice o povredi ovog zakona, dok je o pokretanju postupka po službenoj dužnosti i na osnovu prijave o povredama ovog zakona koje nisu u vezi sa izbornom kampanjom dužna da političkog subjekta obavesti u roku od 15 dana od dana prijema prijave, odnosno od dana kada je saznala ili prikupila činjenice o povredi ovog zakona.

Obaveštenje o pokretanju postupka iz stava 3. ovog člana sadrži navodnu povredu ovog zakona zbog koje je pokrenut postupak, činjenice koje ukazuju na povredu ovog zakona, kao i poziv odgovornom licu političkog subjekta da se u roku izjasni na navode iz obaveštenja, s tim da rok za izjašnjenje na obaveštenje o postupku iz stava 2. ovog člana ne može biti duži od tri dana od dana prijema obaveštenja, dok rok za izjašnjenje na obaveštenje koje se ne odnosi na izbornu kampanju ne može biti duži od osam dana od dana prijema obaveštenja.

Agencija može pozvati lice na osnovu čije prijave je pokrenut postupak da dostavi informacije i potrebne podatke u cilju odlučivanja o postojanju povrede ovog zakona, u rokovima iz stava 3. ovog člana.

Agencija je dužna da po prijavi koja se odnosi na povredu ovog zakona u izbornoj kampanji, u roku od tri dana od dana prijema potvrdi da je politički subjekat obavešten o prijavi iz stava 2. ovog člana i ako su traženi, nakon isteka roka za dostavu podataka iz člana 32. st. 3. i 4. ovog zakona, donese rešenje kojim se utvrđuje da jeste ili da nije došlo do povrede ovog zakona u izbornoj kampanji, dok se po prijavi koja se ne odnosi na povredu ovog zakona u izbornoj kampanji, rešenje donosi u roku od 15 dana od dana prijema potvrdi da je politički subjekat obavešten o pokretanju postupka, i ako su traženi, nakon isteka roka za dostavu podataka iz člana 32. st. 2. i 4. ovog zakona.

U postupku koji je pokrenut po službenoj dužnosti zbog povrede ovog zakona u izbornoj kampanji Agencija je dužna da, u roku od osam dana od dana prijema potvrdi da je politički subjekat obavešten o pokretanju postupka, donese rešenje kojim se utvrđuje da jeste ili da nije došlo do povrede ovog zakona u izbornoj kampanji.

Agencija je dužna da rešenja iz st. 6. i 7. ovog člana objavi na svom veb-sajtu prvog narednog radnog dana nakon donošenja, a u svakom slučaju rešenja doneta po prijavama i po službenoj dužnosti u izbornoj kampanji, pre dana glasanja, kada za to postoje uslovi.

Rešenja koja donosi Agencija su konačna i protiv njih se može pokrenuti upravni spor.

Agencija je dužna da u roku od 24 časa od prijema tužbe na rešenje doneto po prijavi u izbornoj kampanji dostavi Upravnom sudu odgovor na tužbu i sve spise predmeta.

Upravni sud, po tužbi na rešenje koje je Agencija donela na osnovu prijave u izbornoj kampanji, donosi odluku u roku od 72 časa od prijema odgovora na tužbu sa spisima.

Agencija odluke Upravnog suda po podnetim tužbama na rešenja Agencije objavljuje u roku od osam dana od dana prijema odluke.

Shodna primena propisa

Član 38

U postupku iz člana 37. ovog zakona, koji nije uređen ovim zakonom, shodno se primenjuju odredbe zakona koji uređuje opšti upravni postupak.

Mera

Član 39

Agencija izriče meru upozorenja političkom subjektu ukoliko u postupku kontrole utvrdi povrede ovog zakona usled kojih nisu nastale veće štetne posledice i nedostatke koji se mogu otkloniti.

Ako politički subjekat ne postupi po meri upozorenja do isteka roka koji je u odluci određen, Agencija podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka zbog nepostupanja po meri upozorenja.

Ako politički subjekat u roku od jedne godine od dana izricanja mere upozorenja iz stava 1. ovog člana ponovi povredu ovog zakona zbog koje mu je izrečena mera upozorenja, Agencija podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka.

Agencija je dužna da rešenje kojim je izrečena mera upozorenja objavi na svom veb-sajtu u roku od osam dana od dana donošenja.

VII KAZNENE ODREDBE

Krivično delo

Član 40

Ko daje, odnosno u ime i za račun političkog subjekta pribavi sredstva za finansiranje političkog subjekta protivno odredbama ovog zakona u nameri da prikrije izvor finansiranja ili iznos prikupljenih sredstava političkog subjekta, kazniće se zatvorom od tri meseca do tri godine.

Ako su izvršenjem dela iz stava 1. ovog člana data ili primljena sredstva u iznosu koji prelazi milion i petstotina hiljada dinara, učinilac će se kazniti zatvorom od šest meseci do pet godina.

Ko izvrši nasilje ili pretilost, dovodi u neravnopravan položaj ili uskrati neko pravo ili na zakonu zasnovani interes fizičkom ili pravnom licu zbog činjenice da je dalo prilog političkom subjektu, kazniće se zatvorom od tri meseca do tri godine.

Sredstva iz st. 1. i 2. ovog člana oduzeće se.

Prekršaji političkog subjekta

Član 41

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj politička stranka, ako:

- 1) ne objavi davanje u skladu sa članom 10. st. 5. i 6. ovog zakona;
- 2) otvori više računa suprotno članu 18. ovog zakona;
- 3) ne objavi godišnji izveštaj o finansiranju političkog subjekta na veb-sajtu u roku propisanom u članu 28. st. 4. i 5. ovog zakona;
- 4) ne imenuje odgovorno lice, ne prijavi promenu odgovornog lica ili o tome ne obavesti agenciju, u skladu sa članom 31. ovog zakona.

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u političkoj stranci ili drugom političkom subjektu novčanom kaznom od 20.000 do 100.000 dinara.

Član 42

Novčanom kaznom od 200.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj politička stranka, ako:

- 1) postupi suprotno odredbi člana 3. st. 2, 3, 4. i 6. ovog zakona;
- 2) primi sredstva suprotno članu 8. stav 3. ovog zakona;
- 3) postupi suprotno članu 11. ovog zakona;
- 4) stiče nenovčana sredstva suprotno članu 12. st. 1. i 3. ovog zakona;
- 5) postupi protivno zabrani iz člana 12. stav 4. ovog zakona;
- 6) postupi protivno zabrani iz člana 13. ovog zakona;
- 7) stiče prihod suprotno članu 14. ovog zakona;

- 8) ne vrati sredstva u skladu sa članom 15. i članom 22. stav 3. ovog zakona;
- 9) koristi sredstva suprotno članu 18. stav 2, čl. 19. i 23. i članu 24. st. 3. i 4. ovog zakona;
- 10) postupi suprotno članu 23. st. 6, 7, 9. i 10. i članu 24a ovog zakona;
- 11) ne otvori poseban račun za finansiranje izbornih kampanja u skladu sa članom 24. ovog zakona;
- 12) ne vodi evidenciju u skladu sa članom 27. ovog zakona;
- 13) ne postupi u skladu sa članom 26. st. 2. i 4. i članom 28. ovog zakona;
- 14) ne dostavi preliminarni izveštaj o troškovima izborne kampanje u skladu sa članom 29. ovog zakona;
- 15) ne dostavi konačni izveštaj o troškovima izborne kampanje u skladu sa članom 29. ovog zakona;
- 16) postupi suprotno članu 30. ovog zakona;
- 17) ne omogući Agenciji pristup u skladu sa članom 32a stav 1. ovog zakona;
- 18) ne dostavi Agenciji dokumenta, informacije i podatke u skladu sa članom 32a st. 2. i 3. ovog zakona;
- 19) ne postupi po izrečenoj meri upozorenja (član 39. stav 2).

Za prekršaje iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u političkoj stranci ili drugom političkom subjektu novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara.

Sredstva pribavljena izvršenjem prekršaja iz stava 1. tač. 2)-9) i 16) ovog člana oduzeće se.

Ostali prekršaji

Član 43

Novčanom kaznom od 200.000 do 2.000.000 dinara kazniće se pravno lice ako:

- 1) da prilog političkom subjektu suprotno čl. 9. i 10, članu 12. st. 1, 3. i 5. i članu 22. stav 2. ovog zakona;
- 2) ne omogući Agenciji pristup u skladu sa članom 32a stav 1. ovog zakona;
- 3) ne dostavi podatke Agenciji u skladu sa članom 32a st. 4. i 5. ovog zakona;
- 4) ako postupi suprotno članu 23a stav 1. ovog zakona;

5) ako postupi suprotno članu 23b ovog zakona.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 100.000 do 500.000 dinara.

Za prekršaj iz stava 1. ovog člana kazniće se fizičko lice novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara.

Sredstva pribavljena izvršenjem prekršaja iz stava 1. tačka 1) ovog člana oduzeće se.

Član 43a

Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u organu Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave, kao i druge organizacije čiji su oni osnivači ako postupi suprotno članu 6. st. 2-6. ovog zakona.

Zastarelost pokretanja prekršajnog postupka

Član 44

Prekršajni postupak za prekršaje iz čl. 41, 42. i 43. ovog zakona ne može se pokrenuti ako protekne pet godina od dana kada je prekršaj učinjen.

Gubitak prava na dobijanje sredstava iz javnih izvora

Član 45

U slučaju osude za krivično delo iz člana 40. ovog zakona ili ako politička stranka ili odgovorno lice u političkom subjektu budu kažnjeni za prekršaj propisan u čl. 41. i 42. ovog zakona, politički subjekat gubi pravo na dobijanje sredstava iz javnih izvora namenjenih finansiranju političkog subjekta, u iznosu određenom na način propisan u st. 2-4. ovog člana.

Iznos sredstava iz stava 1. ovog člana ne može biti manji od iznosa sredstava pribavljenih izvršenjem krivičnog dela ili prekršaja, a najviše do 100% iznosa sredstava iz javnih izvora namenjenih za finansiranje redovnog rada političkog subjekta za narednu kalendarsku godinu.

Ako je iznos sredstava pribavljenih izvršenjem krivičnog dela, odnosno prekršaja manji od 10% sredstava iz javnih izvora namenjenih za finansiranje redovnog rada političkog subjekta za narednu kalendarsku godinu, iznos sredstava iz stava 1. ovog člana ne može biti manji od 10% sredstava iz javnih izvora namenjenih za finansiranje redovnog rada političkog subjekta za narednu kalendarsku godinu.

Iznos sredstava iz stava 1. ovog člana određuje se srazmerno izrečenoj kazni za učinjeno krivično delo ili prekršaj, u skladu sa pravilima propisanim u st. 2. i 3. ovog člana.

Rešenje o gubitku prava na dobijanje sredstava iz javnih izvora namenjenih za finansiranje redovnog rada političkog subjekta za narednu kalendarsku godinu, u kome se utvrđuje i njihov iznos, donosi Agencija i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Agencija objavljuje rešenje iz stava 5. ovog člana na svom veb-sajtu.

Član 46

Političke stranke dužne su da, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona, zaključe ugovor o otuđenju vlasništva nad udelima ili akcijama koje su stekli pre stupanja na snagu zakona o finansiranju političkih aktivnosti, podnesu zahtev nadležnom registru za upis promene vlasništva nad udelima ili akcijama i u roku od 15 dana obaveste Agenciju o svim preduzetim radnjama.

Član 47

Političke stranke koje, u roku predviđenom u članu 46. ovog zakona ne zaključe ugovor o otuđenju vlasništva nad udelima ili akcijama, odnosno ne podnesu zahtev nadležnom registru za upis promene vlasništva nad udelima ili akcijama, gube pravo na finansiranje redovnog rada iz javnih izvora.

Zaključivanjem ugovora iz člana 46. ovog zakona i podnošenjem zahteva nadležnom registru za upis promene vlasništva nad udelima ili akcijama, politička stranka ponovo stiče pravo na finansiranje redovnog rada iz javnih izvora.

Rešenje o gubitku prava na dobijanje sredstava iz javnih izvora iz stava 1. ovog člana koje donosi Agencija je konačno i protiv njega se može pokrenuti upravni spor.

Obustava prenosa sredstava iz javnih izvora

Član 48

Posle pokretanja krivičnog postupka za krivično delo iz člana 40. ovog zakona ili prekršajnog postupka za prekršaj iz čl. 41. i 42. ovog zakona, na zahtev Agencije, ministarstvo nadležno za poslove finansija, odnosno nadležni organ uprave autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave, donosi odluku o privremenoj obustavi prenosa sredstava iz javnih izvora političkom subjektu do donošenja pravosnažne odluke u krivičnom, odnosno prekršajnom postupku.

Protiv odluke nadležnog organa uprave autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave iz stava 1. ovog člana, može se izjaviti žalba nadležnom organu autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave.

Protiv odluke ministarstva iz stava 1. ovog člana i odluke nadležnog organa autonomne pokrajine, odnosno jedinice lokalne samouprave iz stava 2. ovog člana može se pokrenuti upravni spor.

Upravni sud je dužan da odluči u roku od 30 dana od dana dostavljanja tužbe u upravnom sporu iz stava 3. ovog člana.

Zahtev Agencije iz stava 1. ovog člana objavljuje se na veb-sajtu Agencije u roku od 15 dana od dana upućivanja nadležnom organu.

VIII PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 49

Postupci kontrole rada političkih subjekata započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona okončaće se po odredbama Zakona o finansiranju političkih aktivnosti ("Službeni glasnik RS", br. 43/11, 123/14 i 88/19).

Član 50

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o finansiranju političkih aktivnosti ("Službeni glasnik RS", br. 43/11, 123/14 i 88/19).

Član 51

Ovaj zakon stupa na snagu narednog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".

Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o finansiranju političkih aktivnosti

("Sl. glasnik RS", br. 63/2026)

Član 26

Organi i organizacije iz člana 2. ovog zakona koje pružaju usluge odnosno daju na korišćenje dobra političkim subjektima dužni su da poseban akt o pružanju usluga odnosno davanju dobara na korišćenje političkim subjektima iz člana 2. ovog zakona donesu u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona i da ga objave na svom veb-sajtu u roku od osam dana od dana donošenja.

Član 27

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku Republike Srbije".